

VOORONTWERP VAN DECREET HOUDENDE DIVERSE BEPALINGEN MET BETREKKING TOT HET BELEIDSDOMEIN WERK EN SOCIALE ECONOMIE

MEMORIE VAN TOELICHTING

A. Algemene toelichting

1. Samenvatting

Naar aanleiding van de staatshervorming en een uitspraak van het Europees Hof van Justitie omtrent het Vlaamse Taaldecreet zijn er verscheidene aanpassingen aan de reglementering met betrekking tot het beleidsdomein Werk en Sociale Economie noodzakelijk. De meeste bepalingen in het kader van de staatshervorming werden reeds opgenomen in de vorige decreten houdende diverse bepalingen in het kader van de zesde staatshervorming. Bij het uitoefenen van deze bevoegdheden is gebleken dat een aantal bijkomende aanpassingen evenwel nog nodig zijn. Gezien het hier een decreet houdende diverse bepalingen betreft, is het niet mogelijk om één algemene situering te geven voor alle maatregelen. We bespreken ze hieronder dan ook per hoofdstuk, in lijn met de indeling in het voorontwerp van decreet.

Hoofdstuk 2 - Taaldecreet

Het Vlaamse taaldecreet bekleedt een bijzondere plaats binnen het delicate taalkundig evenwicht in de Belgische context. Het Europees Hof van Justitie oordeelde echter dat met betrekking tot het taalgebruik voor facturen met een grensoverschrijdend karakter het taaldecreet te stringent is in het licht van het vrij verkeer van goederen. De aanpassing die vereist is als gevolg van dit arrest, wordt opgenomen in dit voorontwerp van decreet.

Dit houdt in dat er voor facturen een vertaling wordt toegestaan in een officiële taal van de Europese Unie en Europese Economische Ruimte. Dit geldt evenwel enkel wanneer het adres van de geadresseerde van de factuur buiten België is gevestigd, maar binnen de Europese Economische Ruimte.

Hoofdstuk 3 en 6 – Betaald educatief verlof

De federale bevoegdheid inzake betaald educatief verlof wordt geëxpliciteerd om enige verwarring hieromtrent te vermijden. Dit gebeurt zowel in de reglementering inzake betaald educatief verlof (hoofdstuk 3) als de reglementering inzake de bevoegdheid van de Vlaamse Sociaalrechtelijke inspectie (hoofdstuk 6).

Hoofdstuk 4 - Dienstencheques

Er worden praktijktesten ingevoerd in de dienstencheque-sector. Deze zullen worden georganiseerd in het kader van zelfregulering. Indien de praktijktesten wijzen op blijvende problemen kan de Vlaamse Sociaalrechtelijke inspectie hieromtrent worden geïnformeerd. Zij kunnen dan nagaan welke acties passend zijn.

Verder worden de verplichtingen inzake monitoring en evaluatie van het systeem dienstencheques afgestemd op de Vlaamse context.

Voor de borg wordt bepaald dat de Vlaamse Regering een termijn kan bepalen na de welke de borg aan de onderneming wordt teruggestort.

Hoofdstuk 5 – Doelgroepvermindering laag- en middengeschoolde jongeren

De definitie van begunstigde jongeren wordt scherp gesteld om te voorkomen dat jongeren net voor het afronden van hun hogere studies aan de slag gaan om op deze manier nog de vermindering te verkrijgen die bestaat voor laag- en middengeschoolde jongeren. Met de huidige definitie kan dit enkel achteraf worden rechtgezet.

Hoofdstuk 6 – Decreet houdende sociaalrechtelijk toezicht

Er worden enkele aanpassingen gedaan in het decreet houdende sociaalrechtelijk toezicht wat betreft de procedure administratieve geldboete: de bepaling inzake herhaling wordt van toepassing verklaard op de administratieve sanctionering van inbreuken inzake betaald educatief verlof en economische migratie. Dit betreft een onvolkomenheid in de bestaande regelgeving.

Daarnaast worden de gevolgen van samenloop gewijzigd: er wordt een onderscheid gemaakt tussen meerdaadse en eendaadse samenloop, naar analogie met het strafrechtelijk begrip samenloop. Ook wordt de mogelijkheid van uitstel van tenuitvoerlegging van administratieve geldboete ingeschreven in de regelgeving.

Hoofdstuk 7 – Private bemiddeling

De adviescommissie voor uitzendactiviteiten wordt ingebed in het Departement Werk en Sociale Economie. De vaste expert wordt geschrapt uit de commissie: er kan nog steeds beroep worden gedaan op externe expertise, bijvoorbeeld bij specifieke of complexe vragen.

Hoofdstuk 8 – Aanwervingsincentive langdurige werkzoekenden

Er wordt een rechtsgrond voorzien voor de maatregelen die betrekking hebben op de ondersteuning van de inspanningen van werkgevers om langdurige werkzoekenden aan te werven.

Hoofdstuk 9 – Inwerkingtreding

Deze bepaling voorziet dat artikel 14 op 1 januari 2017 in werking treedt. Op dat moment is het immers niet meer mogelijk om aanvragen te doen in kader van de maatregelen werkuitkering en doelgroepvermindering voor langdurige werkzoekenden (plan activa) en wordt daarnaast het nieuwe systeem tijdelijke werkervaring opgestart. Voor werkgevers wordt bij de aanwerving van langdurige werkzoekenden daarom een aanwervingsincentive mogelijk gemaakt voor aanwervingen vanaf deze datum.

2. Situering en inhoud

Hoofdstuk 2 – Taaldecreet

Voor België heeft de Europese culturele verscheidenheid een fundamentele betekenis. De Belgische Grondwet voorziet vier taalgebieden: het Nederlandse, het Franse en het Duitse taalgebied en het tweetalig taalgebied Brussel-Hoofdstad. Het gebruik van de talen is vrij en ieder spreekt en treedt op in zijn eigen taal, zoals bepaald in artikel 30 van de Grondwet.

Op dit vrij gebruik van de in België gesproken talen is er voor de arbeidsverhoudingen wel een belangrijke uitzondering, voorzien in artikel 129, §1, 3° van de Grondwet, dat luidt:

“De Parlementen van de Vlaamse en de Franse Gemeenschap regelen, bij uitsluiting van de federale wetgever, elk voor zich, bij decreet, het gebruik van de talen voor:

1° de bestuurszaken;

2° het onderwijs in de door de overheid opgerichte, gesubsidieerde of erkende instellingen;

3° de sociale betrekkingen tussen de werkgevers en hun personeel, alsmede de door de wet en de verordeningen voorgeschreven akten en bescheiden van de ondernemingen”.

In functie daarvan werden in België decreten uitgevaardigd, die respectievelijk de Nederlandse en de Franse taal opleggen binnen hun taalgebied voor de verhoudingen tussen werkgever en werknemers. Deze decretale regelingen beogen de eigen taal te beschermen en te bevorderen, onder andere tegen andere economisch sterkere taalgroepen en culturen.¹

Zo legt het decreet van de Franse gemeenschap van 30 juni 1982 *inzake de bescherming van de vrijheid van het taalgebruik van de Franse taal in de sociale betrekkingen tussen de werkgevers en hun personeel, alsook van akten en documenten van ondernemingen opgelegd door de wet en de reglementen* het gebruik van het Frans op. Ook voor Brussel, de faciliteitengemeenten en de Duitstalige gemeenschap wordt het taalgebruik bij wet vastgelegd.² In Vlaanderen gebeurde dit door middel van het Vlaamse taaldecreet. Dit legt op dat elke onderneming het Nederlands gebruikt voor de sociale betrekkingen tussen de werkgever en werknemers, alsmede voor de wettelijk verplichte documenten.

Deze taaldecreten, die van openbare orde zijn, hebben een bijzondere plaats en meerwaarde binnen de wetgeving. De huidige interpretatie van de Europese verdragen door het Europese Hof van Justitie stelt echter dat het Vlaamse taaldecreet binnen het delicate taalevenwicht in België opnieuw moet worden aangepast.

De rechtbank van koophandel te Gent stelde namelijk een prejudiciële vraag aan het Europese Hof van Justitie over de verenigbaarheid van het taaldecreet met de

¹ Roger Blanpain, *Het taalgebruik voor de arbeidsverhoudingen*, Die Keure, 2011, 13.

² Artikel 52 en 59 Gecoörd. Wetten 18 juli 1966 op het gebruik van de talen in bestuurszaken.

Europese regelgeving. De feiten in deze zaak zijn de volgende: New Valmar, een Belgische onderneming met exploitatiezetel in het Nederlandse taalgebied, vordert de betaling van een aantal openstaande facturen van een Italiaanse onderneming. Omdat de betrokken facturen opgesteld zijn in het Italiaans, weigert de Italiaanse onderneming te betalen. Volgens de Italiaanse onderneming zijn de facturen op basis van het Vlaams taaldecreet nietig. De geldende taalwetgeving verplicht immers om onderdelen van facturen in het Nederlands op te stellen. Volgens New Valmar is dit strijdig met de Europese regelgeving. Om deze reden beslist het Hof te Gent een prejudiciële vraag te stellen aan het Europees Hof van Justitie.

Het Europees Hof van Justitie stelt in haar arrest van 21 juni 2016 vast dat het taaldecreet een hinder vormt op het vrij verkeer binnen Europa dat wel haar rechtvaardiging vindt in rechtmatige doelstellingen. Het Hof stelt vast dat het taaldecreet enerzijds het algemene gebruik van het Nederlands kan vrijwaren, en anderzijds de controle van dergelijke documenten door de bevoegde nationale autoriteiten kan vergemakkelijken. De maatregel is volgens het Hof dus ook geschikt. Om te voldoen aan de vereisten van het Unierecht moet de regeling echter ook evenredig zijn aan die doelstellingen.

In casu zou een regeling van een lidstaat die niet alleen voorschrijft dat zijn officiële taal moet worden gebruikt voor facturen betreffende grensoverschrijdende transacties maar bovendien voorziet in de mogelijkheid om daarnaast een rechtsgeldige versie van dergelijke facturen op te stellen in een door de betrokken partijen begrepen taal, minder ingrijpen in het vrije verkeer van goederen dan de betrokken regeling, maar toch geschikt zijn om dezelfde doelstellingen te waarborgen.³

Volgens het Hof gaat de betrokken regeling dus verder dan noodzakelijk is voor het bereiken van de nagestreefde doelstellingen en is zij niet evenredig. Als gevolg oordeelt het Hof dat het taaldecreet wat betreft het taalgebruik bij facturen met een grensoverschrijdend karakter in strijd is met de Europese regels.

Het ontwerp van wijzigingsdecreet brengt het taaldecreet in overeenstemming met voormeld arrest van het Europees Hof van Justitie.

Hoofdstuk 3 – Betaald educatief verlof

Het decreet van 24 april 2015 houdende de implementatie van de zesde staatshervorming en houdende diverse bepalingen inzake het beleidsdomein Werk en Sociale Economie verving artikel 124 van de herstelwet van 22 januari 1985 houdende sociale bepalingen. Hierdoor werd het toezicht op de bepalingen inzake betaald educatief verlof (hoofdstuk IV, afdeling 6 van de herstelwet), voor wat betreft het Vlaamse Gewest, geregeld door het Vlaamse decreet houdende Sociaalrechtelijk Toezicht. Het betrokken hoofdstuk bevat ook federale bevoegdheden inzake arbeidsrecht. Het Vlaamse Gewest kan het toezicht alleen regelen conform de bevoegdheidsverdelende regels zoals bepaald in de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen. Artikel 113 betreft een federale bevoegdheid. Dit artikel heeft immers betrekking op de arbeidsrechtelijke organisatie van betaald educatief verlof. Om enige verwarring te vermijden wordt

³ HvJ C-15/15, *New Valmar*, 2016, punt 54.

deze federale bepaling toegevoegd aan de lijst met federale bepalingen. In deze lijst werden de bepalingen expliciet opgenomen waarvoor het Vlaamse Gewest niet bevoegd is.

Hoofdstuk 4 - Dienstencheques

Discriminatie

Met motie 271 tot besluit van het op 25 februari 2015 in plenaire vergadering gehouden actualiteitsdebat over discriminatie bij dienstenchequebedrijven riep het Vlaams Parlement op om krachtdadig op te treden in het kader van discriminatie in alle sectoren (en meer in het bijzonder de dienstenchequesector) binnen de juridische mogelijkheden die exhaustief onderzocht worden. Ook werd de Vlaamse Regering gevraagd om zelfregulering van de sector dienstencheques te stimuleren.

In de resolutie van 28 oktober 2015 betreffende sensibilisering, preventie en handhaving inzake discriminatie op de arbeidsmarkt van personen met een migratieachtergrond is het Vlaams Parlement nog specifieker. In punt 3 van het beschikkend gedeelte van de resolutie vraagt het Vlaams Parlement aan de Vlaamse Regering om een systeem van zelfregulering uit te werken, waarvan gerichte steekproeven als sensibiliserend instrument deel van uitmaken, vooral wanneer die aanpak aangewezen is in de sector.

Om de praktijktesten decretaal te verankeren, wordt dit opgenomen als erkenningsvoorwaarde. De ondernemingen dienen zich ertoe te verbinden praktijktesten toe te laten en actie te ondernemen naar aanleiding van de resultaten ervan. De praktijktesten kunnen enkel worden ingezet om discriminatie op te sporen, overeenkomstig de vraag van het parlement. De praktijktesten zullen worden uitbesteed door de organisatie die hiertoe wordt aangeduid door de Vlaamse Regering. Gezien de vraag om het instrument aan te wenden als een sensibiliserend instrument is het de bedoeling dat het orgaan die de praktijktesten uitbesteed, de principes van zelfregulering duidelijk vorm geeft. De Vlaamse Regering zal hieromtrent dan ook dienen te overleggen met de betrokken werkgeversfederaties.

In het decreet worden ook een aantal kwaliteitsvoorwaarden vastgelegd met betrekking tot de praktijktesten. Het betreft de neutraliteit, objectiviteit en degelijkheid van de uitvoerder van de praktijktesten. Indien dit nodig zou blijken, kan de Vlaamse Regering hieromtrent verdere voorwaarden bepalen. Ook wordt voorzien om een melding te kunnen doen bij de Vlaamse Sociaalrechtelijke inspectie bij herhaalde vaststellingen bij eenzelfde erkende dienstencheque-onderneming. Op dat moment kan de inspectiedienst nagaan of de aangebrachte elementen een onderzoek verantwoorden. Dit kan aangewend worden om de krachtdadigheid van de praktijktesten te onderschragen.

Evaluatie

Gezien de hoge budgettaire en maatschappelijke impact van het dienstenchequestelsel is het nodig om dit beleid te monitoren en evalueren.

De monitoring van het dienstenchequesysteem zal uitgebreid worden ten opzichte van de federale werkwijze. Het Departement WSE publiceert op maandelijkse basis

beheersmatige cijfers op haar website. De statistieken die federaal werden gepubliceerd (aantal gebruikers, ondernemingen, werknemers en cheques) blijven behouden, aangevuld met de financiële bestedingen. Dit is in overeenstemming met de manier waarop het Departement WSE ook informeert over andere maatregelen in haar beheer.

Wat de evaluatie van het stelsel betreft, wordt met de voorgestelde aanpassing de federale werkwijze verlaten. De huidige wettelijke verplichting heeft immers geleid tot overmatige aandacht voor de wettelijk voorgeschreven onderwerpen van evaluatie, en een gebrek aan aandacht voor andere beleidsvragen. De wettelijk verplichte onderwerpen betreffen bovendien niet altijd Vlaamse bevoegdheden (loon- en arbeidsvoorwaarden) of Vlaamse belangen (terugverdieneffecten in de sociale zekerheid). De opgelegde periodiciteit (jaarlijkse evaluatie) heeft geleid tot veel replicatie van eerder studiewerk, met beperkte meerwaarde. De verplichte publicatiedatum in juni werd de laatste jaren ook nooit gehaald.

Om deze reden wordt de huidige wettelijke verplichting geschrapt. Het departement zal net als voor andere maatregelen wel maandelijks cijfers publiceren over het aantal begunstigden en bestedingen van het dienstenchequestelsel. Ook het aantal werknemers zal worden opgevolgd. Voor de evaluatie van de dienstencheques zal worden gewerkt zoals dit het geval is voor de andere maatregelen in het beheer van het departement Werk en Sociale Economie. Hierbij geldt een flexibel kader, waarbij keuze van onderwerp, methode en timing vrij bepaald kan worden in functie van de noden en omstandigheden van het moment.

Deze werkwijze wordt door het departement voor alle andere maatregelen toegepast. Hiervoor werd ook in de andere reglementering geen specifieke bepaling opgenomen. Om deze reden wordt de specifieke bepaling hieromtrent, die bovendien niet is afgestemd op het Vlaamse kader, geschrapt.

Borgsom

Sinds 1 januari 2013 dient elke startende dienstencheque-onderneming een borgsom te storten van 25.000 euro.⁴ Dit bedrag dient als borg in het geval de onderneming betalingsmoeilijkheden ondervindt en blijft geblokkeerd gedurende de gehele periode van erkenning. De borgsom dient te worden gestort bij de Deposito en Consignatiekas. De borgsteller ontvangt jaarlijks een rentevergoeding. Het Koninklijk Besluit betreffende de dienstencheques bepaalt verder hoe de middelen worden aangewend bij stopzetting van de activiteiten. De middelen worden ingezet om de schulden ten aanzien van het departement Werk en Sociale Economie aan te zuiveren, het resterende bedrag wordt teruggestort aan de dienstencheque-onderneming.⁵

Naar aanleiding van de regionalisering van de materie is deze onderworpen aan een intergewestelijke dynamiek die gekenmerkt wordt door twee bewegingen. Ten eerste het uitoefenen van dienstencheque-activiteiten door eenzelfde dienstencheque-onderneming in meerdere gewesten. Een dienstencheque-onderneming met een maatschappelijke zetel in Brussel kan bijvoorbeeld ook diensten aanbieden in Vlaanderen of Wallonië. Ten tweede het aanwenden van dienstencheques over de

⁴ artikel 2 bis, §1 van de wet van 20 juli 2001 tot bevordering van buurtdiensten en -banen.

⁵ artikel 10 KB van 12 december 2001 betreffende de dienstencheques.

grenzen van de gewesten heen. De bestelling van dienstencheques is gebonden aan het domicilie van de gebruiker. De cheques kunnen echter ook buiten het gewest waar ze zijn besteld, worden aangewend. Dit is bijvoorbeeld het geval wanneer een pendelaar zijn strijk laat doen in een strijkatelier gelegen bij zijn werkplaats.

Om deze reden is het mogelijk dat dienstencheque-ondernemingen een erkenning nodig zullen hebben in de drie gewesten.

Bij de regionalisering van de materie dienstencheques kregen de ondernemingen die reeds erkend waren op federaal niveau een erkenning voor elk van de gewesten. De ondernemingen die erkend werden voor eind 2012 kunnen nu in elk gewest, ook in Vlaanderen, hun activiteiten verder uitoefenen. Ze hoeven hiervoor geen borg te storten bij de Deposito- en Consignatiekas. De ondernemingen die federaal werden erkend na het invoeren van de borgstelling kunnen ook hun activiteiten verder uitoefenen in de drie gewesten. De borg van deze ondernemingen ging over naar het gewest waar hun maatschappelijke zetel op dat moment was gevestigd. De andere gewesten kunnen geen aanspraak maken op de borg.

Voor de ondernemingen die hun activiteiten opstarten na de regionalisering zal in ieder gewest een afzonderlijke erkenning moeten worden aangevraagd. In elk gewest zal ook een borg moeten worden gestort. Een startende onderneming in de Vlaamse rand zal, indien deze activiteiten over de gewestgrenzen heen wil uitoefenen, dus bijvoorbeeld drie verschillende erkenningen moeten aanvragen. Voor elke erkenning zal ook een borg moeten worden gestort. De huidige borg bedraagt 25.000 euro. Zeker voor de ondernemingen in de Vlaamse rand zou het kunnen dat ze 3 erkenningen wensen en dus 75.000 euro borg moeten storten.

Om deze reden werd gezocht naar mogelijkheden om de last verbonden aan de borg te beperken. Hierbij werd rekening gehouden met het feit dat de borg in de eerste plaats bedoeld is om een drempel te vormen voor de toegang tot het stelsel van de dienstencheques om zo de professionalisering van de sector te stimuleren. Het is pas in tweede orde een borgsom die door het departement Werk en Sociale Economie kan aangesproken worden om schulden ten aanzien van het departement te recupereren. Met voorliggend voorstel van aanpassing kan de borg na een bepaalde tijd worden vrijgegeven. Dit betekent dat de ondernemingen die een nieuwe erkenning vragen nog steeds een borgsom van 25.000 euro moeten storten. Deze borgsom zal echter slechts gedurende een bepaalde tijd geblokkeerd blijven. Op deze manier kan de controle op de kwaliteit van de kandidaten bij ingang worden behouden zonder dat er een middel op lange termijn worden geblokkeerd voor de onderneming.

Hoofdstuk 5 – Doelgroepvermindering laag- en middengeschoolde jongeren

De definitie van begunstigden in de wet wordt aangepast om eventuele verwarring te vermijden. De doelgroepvermindering wil de tewerkstelling van laag- en middengeschoolde jongeren ondersteunen door een verlaging van de werkgeversbijdragen voor de sociale zekerheid. Jongeren die over een diploma hoger onderwijs beschikken of dit op korte tijd gaan behalen, worden uitgesloten. Op deze manier wordt vermeden dat jongeren voor het afstuderen aan een instelling voor hoger onderwijs ten onrechte het recht op de doelgroepvermindering voor jongeren openen door net voor afstuderen hun tewerkstelling op te starten. De huidige definitie

maakt enkel een a posteriori controle mogelijk. Door de nieuwe formulering zal reeds a priori de bijna afgestudeerde hogeschoolde kunnen worden uitgesloten.

Hoofdstuk 6 – Decreet houdende sociaalrechtelijk toezicht

Hoofdstuk zes bevat enerzijds de bepaling ter wijziging van het decreet houdende sociaalrechtelijk toezicht inzake betaald educatief verlof (zie hoofdstuk 3).

Daarnaast bevat hoofdstuk 6 enkele wijzigingen in de procedure administratieve geldboete. De uitbreiding van het toepassingsgebied van herhaling naar de inbreuken economische migratie en betaald educatief verlof betreft een onvolkomenheid in de regelgeving die hier rechtgezet wordt.

De bepaling inzake samenloop wordt herschreven. De gevolgen van samenloop worden beter afgestemd op de strafrechtelijke gevolgen ervan (zie art. 58-65 Sw). Er wordt een onderscheid gemaakt tussen eendaadse samenloop en meerdaadse samenloop, waarbij enkel in het laatste geval de geldboetes samengevoegd worden.

De bepaling inzake uitstel geeft gevolg aan eerdere adviezen van de Raad van State, gebaseerd op het arrest van het Arbitragehof nr. 105/2004 van 16 juni 2004 dat discriminatie vaststelt tussen de strafrechtelijke vervolging en de administratieve procedure geldboeten. In de administratieve procedure geldboeten is tot op heden geen mogelijkheid voorzien voor de werkgevers om uitstel te krijgen. De nieuwe regelgeving voorziet in de mogelijkheid van uitstel van tenuitvoerlegging gedurende een proefperiode van één tot drie jaar.

Hoofdstuk 7 – Private bemiddeling

De Commissie Uitzendactiviteiten heeft het adviseren in concrete erkenningsdossiers als kerntaak. In het kader van efficiëntie werd geoordeeld dat, in lijn met gelijkaardige commissies binnen het beleidsdomein Werk en Sociale Economie, het meer opportuun is deze commissie in te bedden in de structuren van de administratie van het departement Werk en Sociale Economie. Deze verplaatsing vereist een wijziging van artikel 20 van het decreet van 10 december 2010 betreffende de private arbeidsbemiddeling. Daarnaast wordt van de wijziging gebruik gemaakt om de samenstelling aan te passen. Zo wordt de samenstelling aangepast aan de fusie van het departement en het Vlaams Subsidieagentschap binnen het beleidsdomein Werk en Sociale Economie. Ook wordt de expert uit de vaste samenstelling van de Commissie verwijderd: daar waar het advies van een expert nodig zou zijn blijft de mogelijkheid bestaan om adviezen te vragen aan externen. Op deze manier kan voor elke specifieke vraag een expert worden gezocht in de betrokken materie.

Hoofdstuk 8 en 9 – Aanwervingsincentive voor langdurige werkzoekenden en inwerkingtreding

Deze bepaling machtigt de Vlaamse Regering om een aanwervingsincentive voor langdurige werkzoekenden te creëren. Deze maatregel moet de aanwerving en tewerkstelling van langdurige werkzoekenden bevorderen. Langdurige werkzoekenden hebben in eerste instantie nood aan (recente) werkervaring om opnieuw aansluiting te vinden bij de arbeidsmarkt. Zij kunnen hiervoor gebruik maken van o.a. het systeem tijdelijke werkervaring. De premie

kan werkgevers over een mogelijke laatste drempel heen tillen, maar wordt niet verplicht gekoppeld aan de deelname aan dergelijke activeringsmaatregelen.

3. Advies Raad van State en strategische adviesraden

De adviezen worden aangevraagd na de principiële goedkeuring van het voorontwerp door de Vlaamse Regering.

B. Toelichting bij de artikelen

Artikel 1

Dit artikel stelt dat het decreet zowel een gemeenschaps- als een gewestaangelegenheid betreft.

Hoofdstuk 2 betreft een gemeenschapsbevoegdheid, dit conform artikel 129, §1, 3° van de Grondwet.

Hoofdstuk 3 betreft een gewestbevoegdheid, dit conform artikel 6, §1, IX, 10° BWHI.

Hoofdstuk 4 betreft een gewestbevoegdheid, dit conform artikel 6, §1, IX, 8° BWHI.

Hoofdstuk 5 betreft een gewestbevoegdheid, dit conform artikel 6, §1, IX, 7° BWHI.

Hoofdstuk 6 betreft een gewestbevoegdheid, dit conform artikel 6, §1, IX, 10° BWHI.

Hoofdstuk 7 betreft een gewestbevoegdheid, dit conform artikel 6, §1, IX, 1° BWHI.

Hoofdstuk 8 betreft een gewestbevoegdheid, dit conform artikel 6, §1, IX, 7° BWHI.

Artikel 2

In artikel 5 van het Vlaamse taaldecreet wordt een uitzondering voorzien op het verplichte gebruik van het Nederlands als enige rechtsgeldige taal. De te gebruiken taal blijft het Nederlands, maar ten gevolge van het arrest van het Europese Hof van Justitie, zoals hierboven besproken, wordt wel de mogelijkheid voorzien om in specifieke gevallen een factuur rechtsgeldig op te stellen in een andere taal naast de Nederlandstalige versie.⁶ Daar deze aanpassing dient te gebeuren in het kader

⁶ HvJ C-15/15, *New Valmar*, 2016, punt 54.

van het vrij verkeer binnen de Europese Unie en Europese Economische Ruimte, is een vertaling enkel mogelijk in een officiële taal van de lidstaten hiervan.

Een rechtsgeldige vertaling is bovendien enkel mogelijk indien de natuurlijk persoon of de exploitatiezetel van de onderneming naar wie de factuur gericht is binnen de EU of de EER maar buiten België is gevestigd.

Gezien ondernemingen en personen gevestigd in België worden uitgesloten, ontstaat er een verschil tussen hen en de andere Europese ondernemingen en inwoners. Het Europese Hof van Justitie vereist echter niet dat een gelijke behandeling wordt geboden aan nationale en EU-burgers. Wel dienen artikelen 10 en 11 van de Grondwet in acht te worden genomen die verzekeren dat de normen die in de Belgische rechtsorde van toepassing zijn het gelijkheidsbeginsel en het discriminatieverbod in acht nemen.

In het advies 52.163/3 van 6 november 2012 stelde de Raad van State in punt 7 dat 'in beginsel kan worden aangenomen dat een – noodzakelijke – verschillende behandeling ten gevolge van het recht op vrij verkeer in Europeesrechtelijke zin, niet als een ongeoorloofde discriminatie te beschouwen valt'. Met verwijzing naar rechtsleer aldaar.

Ondertussen is dit standpunt evenwel gewijzigd naar aanleiding van een aantal arresten van het Grondwettelijk Hof. Hierbij werd controle op de toepassing van het gelijkheidsbeginsel verzaamd. Het al dan niet van toepassing zijn van het Europees recht op vrij verkeer kan een objectief criterium vormen voor een onderscheid tussen categorieën. De aanwezigheid van de Europeesrechtelijke verplichting op zich is evenwel niet meer voldoende om het verschil te verantwoorden. Hiervoor dient nu ook de relevantie en de proportionaliteit van die maatregel te worden verantwoord. Deze werkwijze van het Grondwettelijk Hof in bijvoorbeeld arrest 121/2013, dient ook in deze zaak te worden toegepast. De verantwoording voor het verschil in behandeling wordt dan ook hieronder uiteengezet.

Met het Vlaamse taaldecreet streeft de Vlaamse decreetgever een aantal doelstellingen van algemeen belang na. Deze doelstellingen zijn 1. het stimuleren van het gebruik van het Nederlands; 2. de bescherming van de werknemers verzekeren door hen in staat te stellen om in hun eigen taal kennis te nemen van de sociale documenten en om aanspraak te maken op de effectieve bescherming door de representatieve werknemersorganisaties en de bestuurlijke en rechterlijke autoriteiten die kennis dienen te nemen van deze documenten en 3. de doeltreffendheid van de controle en het toezicht door de sociale inspectie waarborgen. Deze doelstellingen werden door het Europees Hof van Justitie erkend als zijnde van algemeen belang. Vlaanderen wenst deze ook maximaal te beschermen.

De verplichting om de Nederlandse taal te hanteren in België heeft een grotere impact op deze doestelling gezien deze taal in België een officiële landstaal is. Bovendien is dit een taal die door de bevoegde controlediensten (inspectie, justitie, etc.) wordt begrepen waardoor de positieve impact op de controle veel groter is. Omwille van de status van het Nederlands als officiële taal in België is er bijgevolg een voldoende verantwoording voor het verschil.

Verder mag in het kader van de delicate taalevenwichten in het Belgisch staatsbestel in deze context ook een meer gerichte taalreglementering worden verwacht. Zo werd het Belgisch grondgebied ook ingedeeld in taalgebieden, zoals bepaald in artikel 4 van de Grondwet. Door de mogelijkheid te ontzeggen aan een gemeenschap om zijn bevoegdheden uit te oefenen binnen zijn exclusief taalgebied zou het gehele Belgische staatsbestel in vraag worden gesteld.

Verder kan nog worden vastgesteld dat het verplichte gebruik van het Nederlands beperkt is. Het geldt enkel binnen de arbeidsrelatie en voor wettelijk verplichte documenten. Voor collectieve communicatie is bovendien reeds een verplichting voorzien om in bepaalde gevallen ook in een andere taal te communiceren.

Het verschil in behandeling is dus verantwoord.

Artikel 3

Artikel 113 van de herstellwet van 22 januari 1985 houdende sociale bepalingen regelt arbeidsrechtelijke organisatie van betaald educatief verlof. Gezien dit een federale bevoegdheid betreft wordt dit voor de duidelijkheid opgenomen in opsomming van artikelen die onder de bevoegdheid vallen van de federale overheid, zoals deze werd ingevoerd met het decreet van 23 december 2016.

Artikel 4

Er wordt een definitie ingevoerd voor praktijktesten. De praktijktesten zijn een vaststellingsmethode waarbij de vaststellers hun hoedanigheid of de finaliteit van hun tussenkomst vermommen of niet meedelen. De opdracht van de vaststeller is dan ook om op discrete wijze vast te stellen welke feiten zich in de praktijk voordoen. Feiten die bij de bekendmaking van de identiteit van de vaststeller mogelijkerwijs niet zouden worden gesteld, om deze aan het toezicht van deze persoon te verhullen.

In het kader van de dienstencheques zullen de werkgevers uitgenodigd worden om praktijktesten te organiseren, gefinancierd vanuit de overheid. Deze praktijktesten dienen om laakbare discriminerende gedragingen aan het licht te brengen en de onderneming er toe aan zetten om deze tegen te gaan.

De praktijktesten worden uitgevoerd door een organisatie die de objectiviteit en degelijkheid van de testen kan waarborgen. De uitvoerder dient ook blijk te geven van de nodige competenties om deze op een degelijke wijze te organiseren. Gezien de overheidsfinanciering van deze testen zal de opdracht moeten worden gegund met toepassing van de reglementering inzake overheidsopdrachten.

De Vlaamse Regering krijgt ook de mogelijkheid om de voorwaarden te bepalen waaraan de praktijktesten, of de uitvoerder ervan moeten voldoen om de objectiviteit, degelijkheid en neutraliteit van de praktijktesten te garanderen. Verder kan de Vlaamse Regering bepalen onder welke voorwaarden de uitvoerder van de praktijktesten informatie hieromtrent dient door te geven aan de Vlaamse Sociaalrechtelijke Inspectie. De informatie kan evenwel enkel worden doorgegeven wanneer bij opeenvolgende controles inbreuken worden vastgesteld bij eenzelfde

onderneming. Er wordt voor de definiëring van de Vlaamse Sociaalrechtelijke Inspectie verwezen naar het decreet houdende sociaalrechtelijk toezicht van 30 april 2004. Het decreet geeft een specifieke definitie van inspecteur, er is echter geen specifieke definitie van de inspectiedienst zelf opgenomen, waardoor een verwijzing naar een specifiek artikel van het decreet niet mogelijk is.

Artikel 5

Dit artikel voegt de mogelijkheid in voor de Vlaamse Regering om de borg die moet worden gestort in het kader van de erkenningsprocedure dienstencheque-onderneming, een tijdelijk karakter te geven.

Artikel 6

De evaluatie van de materie dienstencheques is volledig op federale leest geschoeid. De verplichtingen omtrent evaluatie worden hier geschrapt opdat de Vlaamse werkwijze, die wordt toegepast voor de andere materies, ook hier zou kunnen worden gehanteerd.

Artikel 7

De definitie van jonge werknemer wordt scherper gesteld door op te nemen dat de jongere geen opleidingstraject volgt waarbij hij binnen de vier maanden, te rekenen vanaf de dag van zijn indienstneming, een diploma hoger onderwijs zou kunnen halen.

Artikel 8

Net als bij artikel 3 wordt artikel 113 van de herstellwet van 22 januari 1985 houdende sociale bepalingen voor de duidelijkheid toegevoegd aan de opsomming van artikelen die onder de bevoegdheid vallen van de federale overheid, zoals deze werd ingevoerd met het decreet van 23 december 2016. Artikel 8 voert deze verduidelijking aan in het decreet houdende sociaalrechtelijk toezicht waarin de bevoegdheid van de Vlaamse Sociaalrechtelijke inspectie wordt geregeld.

Artikel 9

Deze bepaling geeft gevolg aan eerdere adviezen van de Raad van State, gebaseerd op het arrest van het Arbitragehof nr. 105/2004 van 16 juni 2004 dat discriminatie vaststelt tussen de strafrechtelijke vervolging en de administratieve procedure geldboeten. In de administratieve procedure geldboeten is tot op heden geen mogelijkheid voorzien voor de werkgevers om uitstel te krijgen. De nieuwe paragraaf voorziet in de mogelijkheid van uitstel van tenuitvoerlegging gedurende een proefperiode van één tot drie jaar. De administratie kan uitstel verlenen indien de overtreder hierom verzoekt. Een gerechtelijke of administratieve veroordeling of schuldigverklaring wegens een nieuwe inbreuk op de bepalingen van dit decreet, gepleegd tijdens de proefperiode, doet het uitstel van rechtswege vervallen.

Artikel 10

De regels inzake samenloop worden aangepast. Ze worden gelijkgeschakeld met de regels inzake samenloop zoals vastgelegd in artikel 112 en 113 van het Sociaal Strafwetboek. De huidige versie van artikel 18 voorziet voor elk geval van

samenloop in een samenvoeging van de geldboeten. Deze regel blijft in de nieuwe versie behouden in het geval van meerdaadse samenloop. Wanneer eenzelfde feit echter verschillende inbreuken oplevert (eendaadse samenloop), of wanneer verschillende inbreuken voortvloeien uit eenzelfde misdadig opzet (meerdaadse samenloop met eenheid van opzet), wordt enkel de hoogste boete opgelegd. De gevolgen van samenloop worden aldus beter afgestemd op de strafrechtelijke gevolgen ervan (zie art. 58-65 Sw).

Artikel 11

De bepaling betreffende herhaling, te weten dat de geldboete in geval van herhaling wordt verdubbeld, is ook van toepassing op de nieuwe administratieve sancties voor inbreuken economische migratie die door het decreet van x houdende de implementatie van de zesde staatshervorming en houdende diverse bepalingen inzake het beleidsdomein Werk en Sociale Economie ingevoegd werden bij artikel 13/4, 13/5 en 13/6.

Artikel 12

De bepaling betreffende herhaling, te weten dat de geldboete in geval van herhaling van dezelfde inbreuk wordt verdubbeld, is ook van toepassing op de administratieve sancties voor inbreuken betaald educatief verlof die door het decreet van 24 april 2015 houdende de implementatie van de zesde staatshervorming en houdende diverse bepalingen inzake het beleidsdomein Werk en Sociale Economie ingevoegd werden bij artikel 21/1.

Artikel 13

In het kader van de stroomlijning van de adviescommissies in het beleidsdomein Werk en Sociale Economie, wordt de adviescommissie uitzendactiviteiten in het departement WSE ingekanteld. Deze commissie heeft een adviserende functie in concrete erkenningsdossiers als kerntaak. In lijn met andere gelijkaardige commissies binnen het beleidsdomein Werk en Sociale Economie, lijkt het bijgevolg meer opportuun is deze commissie in te bedden in de structuren van de administratie van het departement Werk en Sociale Economie. De kerntaak van de SERV richt zich immers eerder op strategisch advies dan op advies op dossierniveau.

Daarnaast wordt van de wijziging gebruik gemaakt om de samenstelling aan te passen. Zo wordt de samenstelling aangepast aan de fusie van het departement en het Vlaams Subsidieagentschap binnen het beleidsdomein Werk en Sociale Economie. Ook wordt de expert uit de vaste samenstelling van de Commissie verwijderd.

Artikel 14

Dit artikel machtigt de Vlaamse Regering om een nieuw subsidiëringstelsel uit te werken zodat werkgevers financieel gestimuleerd worden om langdurige werkzoekenden aan te werven en te werk te stellen.

Artikel 15

Dit artikel regelt de inwerkingtreding van het decreet. Er wordt slechts voor één

artikel afgeweken van de standaard termijn voor inwerkingtreding. Artikel 14 zal op 1 januari 2017 in werking treden. Op dat moment is het immers niet meer mogelijk om aanvragen te doen in kader van de maatregelen werkuitkering en doelgroepvermindering voor langdurige werkzoekenden (plan activa) en wordt daarnaast het nieuwe systeem tijdelijke werkervaring opgestart. Voor werkgevers wordt bij de aanwerving van langdurige werkzoekenden daarom een aanwervingsincentive mogelijk gemaakt voor aanwervingen vanaf deze datum.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Geert BOURGEOIS

De Vlaamse minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport,

Philippe MUYTERS